

Handläggare: Lennart Ploom
Telefon: 08-508 28 345

Till
Kulturnämnden 2012-08-30 Nr 9

Remissvar angående särskilda arkivuppgifter på det statliga arkivområdet för Stockholms stadsarkiv, Värmlandsarkiv och Malmö stadsarkiv

Förslag till beslut

Stadsarkivet föreslår att Kulturnämnden beslutar att:

1. Remissvaret godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Stockholms stadsarkiv, Värmlandsarkiv och Malmö stadsarkiv har sedan länge fullgjort uppgifter på det statliga arkivområdet. Stockholms stadsarkiv har fullgjort uppgifterna sedan förvaltningens tillkomst 1930. Den nu gällande regleringen av verksamheten är från 1991 (förordning 1991:447). Vid Riksarkivets ombildning 2010 uppmärksammades att lagstöd måste skapas för att Stadsarkivet m fl ska kunna fullgöra uppgifter på det statliga arkivområdet.

I regeringens promemoria (Ku2012/1097/RFS) föreslås att lagstöd skapas genom en förändring i arkivlagen (1990:78). Promemorian föreslår också en ny förordning som utgår från denna lagändring. Enligt förslaget ska uppgifterna för Stadsarkivet m fl huvudsakligen vara desamma som hittills med undantag för frågor om tillsyn och rådgivning inom det statliga området som enligt förslaget bör hanteras av Riksarkivet. Ändringen föreslås träda i kraft 20130701.

Förvaltningen är i huvudsak positiv till förslaget till ändringen i arkivlagen men invänder mot att frågorna om tillsyn och rådgivning skulle urskiljas från övriga uppgifter och flyttas till Riksarkivet. Förvaltningens uppfattning är att den förändringen skulle innebära en försämring för Riksarkivet och att Stockholms stadsarkiv bör behålla uppdraget. Vad gäller förslaget till förordning anser förvaltningen att mindre detaljreglering skulle ge Riksarkivet större möjligheter till flexibelt resursutnyttjande och kontinuerlig anpassning till omvärldens behov.

Lennart Ploom

Stadsarkivarie

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av Stockholms stadsarkiv. Samråd har skett med juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret.

Remissen

Ärendet har remitterats till kulturnämnden för svar senast den 1 september.

I samband med att Riksarkivet ombildades till en sammanhållen myndighet 2010 uppmärksammades att det krävs lagstöd för att Stadsarkivet m fl ska kunna fullgöra uppgifter på det statliga arkivområdet.

I promemorian föreslås detta lagstöd skapas genom en ändring i arkivlagen samt en ny förordning.

Förslag till ändring i arkivlagen (1990:782)

Föreslagen lydelse

Särskilda arkivuppgifter för vissa kommunala arkivmyndigheter

17§

Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa kommunala arkivmyndigheter får fullgöra arkivuppgifter avseende handlingar från statliga myndigheter och sådana organ som står under tillsyn av den statliga arkivmyndigheten.

När en kommunal arkivmyndighet fullgör sådana uppgifter som avses i första stycket tillämpas bestämmelserna i denna lag om den statliga arkivmyndigheten. Detta gäller dock inte i fråga om tillsyn.

Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över sådana kommunala arkivmyndigheter när de fullgör arkivuppgifter enligt första stycket.

Förslag till förordning om särskilda arkivuppgifter för vissa kommunala arkivmyndigheter

Regeringen föreskriver följande.

7

1 § Stockholms stadsarkiv får ta emot, förvara och tillhandahålla arkivhandlingar från statliga myndigheter, med undantag för sådana som lyder under Försvarsdepartementet, och från sådana organ som avses i 4 § 2-4 förordningen (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet. Detta förutsätter att verksamhetsområdet för de statliga myndigheterna och organen utgörs av Stockholms län.

Bakgrund

Riksarkivet är statlig arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782), arkivförordningen (1991:446) och förordningen (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet.

Stockholms stadsarkiv, Värmlandsarkiv och Malmö stadsarkiv fullgör sedan länge uppgifter på det statliga arkivområdet.

Stockholms stadsarkiv har sedan förvaltningens tillkomst 1930 fullgjort dessa uppgifter för de lokala statliga myndigheterna i Stockholms stad. 1993 utvidgades uppdraget till att omfatta de lokala och regionala statliga myndigheterna i hela Stockholms län.

Verksamheten reglerades senast i förordning (1991:447) för Stockholms stadsarkiv.

De särskilda uppgifterna omfattar arkivhandlingar från statliga myndigheter och från sådana organ som avses i 4 § 2-4 förordningen med instruktion för Riksarkivet, belägna i Stockholms län.

I och med att Riksarkivet den 1 januari 2010 ombildades till en sammanhållen myndighet avvecklades de sju landsarkiven som självständiga myndigheter och deras verksamheter inordnades i Riksarkivet. Det uppmärksammades då att det krävs lagstöd för att de tre kommunala arkivmyndigheterna ska kunna fullgöra uppgifter på det statliga arkivområdet (jfr 8 kap. 2 § första stycket 3 och 8 kap. 3 § första stycket regeringsformen).

Stockholms stadsarkiv förvarar nästan 40 000 hyllmeter statliga handlingar, behandlar ca 20 000 förfrågningar per år och tar fram ca 35 000 arkivhandlingar till besökare varje år. Stockholms stadsarkiv bedriver även tillsyn över regionala och lokala statliga myndigheter och har, vid sidan om Svenska kyrkan, ca 20 sådana tillsynsobjekt.

Förvaltningens synpunkter

Förslag till ändring i arkivlagen

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget på ändring av arkivlagen. Ändringen skapar förutsättningar för kontinuitet i verksamheten och för Stadsarkivets kunder. Den lägger också en grund till fortsatt långsiktig utveckling i samverkan med Riksarkivet.

Förvaltningen anser dock att förslaget om att urskilja frågorna om tillsyn och rådgivning från övriga uppgifter och flytta hanteringen av dessa frågor till Riksarkivet innebär en försämring jämfört med den hittillsvarande lösningen. Stockholms stadsarkiv bedriver en omfattande och proaktiv verksamhet inom området tillsyn och rådgivning. Verksamhetsområdet domineras för Stadsarkivets del av den tillsyn och rådgivning som bedrivs inom ramarna för uppdraget som kommunal arkivmyndighet.

Stockholms stads storlek och komplexitet ställer stora krav på effektiv informationshantering och utveckling av e-förvaltning. Stockholm stadsarkiv har en central och aktiv roll i detta arbete.

Stadsarkivet

- Har driftsatt e-arkiv 2010
- Har en tillämpad modell för processororienterad informationsredovisning,
- Bedriver aktiv metodutveckling inom tillsyn av arkiv- och dokumenthantering
- Ansvarar för att utveckla gemensamma arbetssätt för ärende- och dokumentering i Stockholms stads förvaltningar.

Sammantaget pågår en viktig metodologisk och teoretisk utveckling inom Stockholms stad, genom Stockholms stadsarkiv, som i dag också kommer den statliga tillsynen och rådgivningen och därmed Riksarkivet till del.

I förslaget till förändring avseende tillsyn och rådgivning anförs som argument att:

”Dessa frågor bedöms nämligen i högre grad kräva enhetlighet samt gemensam styrning och ledning av verksamheten. Dessa uppgifter bör fullgöras av

Riksarkivet som en del av det landsövergripande arbetet och bör därför alltså inte utföras av de tre kommunala arkivmyndigheterna.”

Likställighet gentemot medborgare och myndigheter är en central och viktig utgångspunkt i all myndighetsutövning och för rättsamhället. I en geografiskt spridd organisation som Riksarkivet förutsätts att arbetssätt etableras som skapar enhetlighet över riket och som omfattar hela uppdraget. Behovet av gemensam styrning och ledning behövs därför i samma utsträckning inom samtliga verksamhetsområden.

Förvaltningens uppfattning är att enhetlighet och gemensam styrning och ledning av verksamhet är kopplat till organisation och arbetssätt snarare än till platsen för utförandet.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att dess proaktiva och utvecklande arbete med tillsyn och rådgivning skapar mervärden för Riksarkivet och att förvaltningen bör behålla uppdraget.

Förslag till ny förordning

I förslaget till en ny förordning sägs att Stockholms stadsarkiv får ”... ta emot, förvara och tillhandahålla arkivhandlingar från statliga myndigheter, med undantag för sådana som lyder under Försvarsdepartementet, och från sådana organ som avses i 4 § 2-4 förordningen (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet. Detta förutsätter att verksamhetsområdet för de statliga myndigheterna och organen utgörs av Stockholms län.”

Förvaltningen anser med de skäl som anges ovan att Stockholms stadsarkiv bör behålla uppdraget att hantera frågor om tillsyn och rådgivning och att förslaget till förordning bör ändras i enlighet med detta.

Förvaltningen anser vidare att en mindre detaljreglerande förordning än den som föreslås skulle ge Riksarkivet större möjligheter till att flexibelt utnyttja tillgängliga resurser. Det handlar t ex om möjligheterna att använda depåutrymmen efter behov utan att begränsas av handlingars geografiska ursprung.

Dagens digitala informationshantering innebär också att arkivinformatiöns geografiska platsberoende förändras. Förvaltningen menar att den föreslagna förordningens geografiska gränsdragning begränsar Riksarkivets möjligheter till ett flexibelt resursutnyttjande med risk för minskad effektivitet och ökade kostnader.

SLUT

Bilaga: Ku2012/1097/RFS Remiss promemoria om särskilda arkivuppgifter på det statliga arkivområdet för Stockholms stadsarkiv, Värmlandsarkiv och Malmö stadsarkiv